

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členiek senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu **I. P. K.**, bytom S.S., zastúpeného *JUDr. J. V.*, advokátom so sídlom v Č., proti žalovanému **Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky**, Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.p.: SLV-44/PK-2008 zo 6. júna 2008, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 6. októbra 2009, č.k. 3S/120/2008-50, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu Bratislave zo 6. októbra 2009, č.k. 3S/120/2008-50, **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods.2 písm. b/, c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“) zrušil **rozhodnutie žalovaného č.p.: SLV-44/PK-2008 zo 6. júna 2008** - ktorým ako odvolací správny orgán **zamietol ako nedôvodný** podľa § 243 ods.4 zák.č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák.č. 73/1998 Z.z.) rozklad žalobcu proti **personálnemu rozkazu ministra vnútra SR č. 44 z 27.2.2008**,

ktorým bol žalobca prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru podľa § 192 ods.1 písm. e/ zák.č. 73/1998 Z.z. a napadnuté rozhodnutie potvrdil - a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu, v rozsahu žalobných dôvodov, dospel k záveru, že zistenie skutkového stavu, z ktorého rozhodnutie vychádzalo, je v rozpore s obsahom spisu a nedostačujúce na posúdenie veci. Vo veci zistil, že žalovaný vychádzal pri rozhodovaní z vlastného šetrenia nadriadeného žalobcu, z výpovedí svedkov J. T., R. T., M. M., G. P., L. S., ktorí sú podriadenými žalobcu, pričom ich výpovede v prospech žalobcu vyhodnotil tak, že podriadení žalobcu pochopiteľne nevypovedali v jeho neprospech, ale skôr v jeho prospech. Taktiež výpovede svedkov uvedené vo vyšetrovacom spise UBOK PPZ ČVS: PPZ-38/BPK-S2007 vyhodnotil prvostupňový správny orgán a žalovaný v rozhodnutiach tak, že svedkovia vo svojich výpovediach pred vyšetrovateľom PZ popierajú, že by nimi poskytnuté služby a veci žalobcovi súviseli s vybavovaním evidenčných úkonov na Okresnom dopravnom inšpektoráte Okresného riaditeľstva Policajného zboru (ďalej v texte len „ODI OR PZ“) v Čadci, pričom po prehratí záznamov ich telefonických rozhovorov z legálneho využitia ITP sú však uvedené tvrdenia spochybnené. Tieto tvrdenia boli vyhodnotené ako účelové, pretože uvedené osoby by boli sami trestne zodpovedné za poskytovanie úplatku. Krajský súd poukázal na skutočnosť, že nie je zrejmé, prečo žalovaný a prvostupňový správny orgán na základe výpovedí svedkov dospel k záveru, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu § 192 ods.1 písm. e/ zák.č. 73/1998 Z.z., nakoľko tieto výpovede nesvedčili v neprospech žalobcu, pričom považoval za potrebné uviesť, že žalobcovi korupčné konanie nebolo preukázané, a taktiež, že by konal nečestne. Vo veci bolo zistené, že práve podriadení vypovedali o žalobcovi kladne, odborová organizácia s návrhom na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru nesúhlasila. Taktiež tvrdenie žalovaného, že po prehratí záznamov telefonických rozhovorov svedkov z legálneho využitia ITP sú údajne ich tvrdenia spochybnené, podľa názoru súdu takéto tvrdenie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní pred vyšetrovateľom Policajného zboru. Krajský súd tiež skonštatoval, že v rozhodnutiach sa len všeobecne poukazuje na ust. § 48 ods.3 písm. a/, b/, f/, g/ a h/ zák.č. 73/1998 Z.z., na pokyn nadriadeného - riaditeľa KR PZ v Žiline č. KRP-448/VO-2007 a nariadenie nadriadeného čl.

3 odsek 2 NP PZ č. 1/2007 bez toho, aby sa bližšie uviedlo v čom žalobca porušil citovaný zákon, pokyn alebo nariadenie. Použitie týchto ustanovení je dokonca v rozpore s vykonanými dôkazmi, pretože tieto nesvedčia v neprospech žalobcu. S poukazom na uvedené skutočnosti krajský súd horeoznačené rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude potrebné, aby vychádzal pri vyhodnotení dôkazov z obsahu dôkazov, ktoré boli zadovážené pri vlastnom šetrení nadriadeného, ktoré boli zadovážené v trestnom konaní a po takto vyhodnotených dôkazoch opätovne rozhodnúť.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu v zákonnej lehote podal žalovaný odvolanie, a to z dôvodu, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Podľa názoru žalovaného, intenzita porušenia služobnej prísahy a služobnej povinnosti žalobcu bola posúdená v súlade s povolenou voľnou úvahou (správne uváženie), v ktorej je nezastupiteľný a rozhodol v súlade so zákonom (§ 245 ods.2 O.s.p.). Skutočnosťou, ktorá tento dôvod zakladala bolo to, že žalobca ako riaditeľ Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci okrem iného :

- v mesiaci máj 2007 prijal od konateľa spoločnosti S. so sídlom v S. V.V. dve bagrové lyžice zeminy, ktorú mu priviezli a nefakturovali, rovnako v tomto mesiaci si požičal od konateľov tejto firmy zvärací aparát, ktorým mu ich pracovník zväral po pracovnej dobe kovové oplatenie rodinného domu, avšak za požičanie mu opäť fakturované nebolo. Uvedené služby prijal žalobca za to, že druhého konateľa uvedenej firmy P. S. v roku 2007 viackrát uprednostňoval pri evidenčných úkonoch ich firemných motorových vozidiel tým, že mu oznámil konkrétny termín, kedy sa má dostaviť k vybaveniu evidenčného úkonu konkrétneho motorového vozidla, aby nemusel čakať dlho v rade na ODI OR PZ v Čadci, pričom takýchto zmien vykonal v roku 2007 asi 11 a pri všetkých sa kontaktoval na žalobcu, ktorý mu navrhol termín,
- v mesiaci máj 2007 prijal od konateľa spoločnosti P. so sídlom v K. N. K. P. M. kovové uholníky v celkovej dĺžke cca 30 m, ktoré neboli fakturované. Za to P. M. uprednostnil pri evidenčných úkonoch súvisiacich s vybavovaním zmien k motorovým vozidlám ich spoločnosti v evidencii motorových vozidiel na ODI OR PZ v Čadci tým, že mu oznámil, kedy sa má dostaviť pre hotové požadované doklady, ku ktorým už predtým odovzdal potrebné podklady na ODI OR PZ v Čadci,

- v lete 2007 prijal od starostu obce K. L. S. presne nezistené množstvo čučoriedok, ktoré tento odniesol manželke žalobcu do miesta bydliska, za čo ho žalobca uprednostnil pri vybavovaní evidenčných zmien k motorovým vozidlám ich obce ako aj dokladu k jeho vlastnému príviesnému vozíku na ODI OR PZ Čadca a zvýhodnil ho osobným vykonaním ohliadky vozidiel patriacich obci K. a tak nemusel zapisovať do časového poradia pri rannom zapisovaní žiadateľov o vykonanie evidenčných zmien, ale žalobca mu sám po skontrolovaní podkladov oznámil, kedy sa má dostaviť k prevzatiu vystavených dokladov,
- na jeseň 2007 prijal od R. Š. 10 litrov čučoriedok za uprednostnenie jeho priateľa J. Č. pri ohliadke jeho traktora, ktorú v súvislosti s prihlásením do evidencie osobne vykonal v mieste jeho trvalého bydliska v obci Nová Bystrica, ako aj pri zaevidovaní tejto evidenčnej zmeny a vydání nových tabuliek s EČV na ODI OR PZ v Čadci.

Žalovaný uviedol, že zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy spočíva v tom, že :

žalobca nebol čestným a disciplinovaným príslušníkom PZ, keď ako riaditeľ ODI OR PZ v Čadci uprednostňoval a zvýhodňoval pri vykonávaní evidenčných úkonov k motorovým vozidlám osoby, ktoré mu za to poskytli rôzne výhody alebo služby. Svoje sily a schopnosti nevykonal na ochranu práv iných ako zvýhodnených žiadateľov o vykonanie evidenčných úkonov, ale sám do nich zvlášť hrubým spôsobom zasiahol.

a že žalobca nevykonával riadne štátnu službu, keď počas nej svedomite neplnil úlohy uložené mu zákonom (§ 2 ods. 1 písm. j/ zákona č. 171/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov), nariadením nadriadeného (čl. 3 ods. 2 N PPZ č. 1/2007) a pokynom nadriadeného (pokyn riaditeľa KR PZ v Žiline č. p.: KRP-448/VO-2007), čím zvlášť hrubým spôsobom porušil aj základné povinnosti policajta, uvedené v § 48 ods. 3 písm. a/, b/, f/, g/, a h/ zákona, pretože sa nezdržal konania, ktoré by mohlo viesť k stretu dôležitého záujmu štátnej služby s osobnými záujmami ani konania, ktoré narušilo vážnosť PZ alebo mohlo ohroziť dôveru v tento zbor a nedodrжал služobnú disciplínu.

Splnená bola aj ďalšia zákonná podmienka na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru, ktorá spočíva v tom, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu

dôležitých záujmov štátnej služby. Bolo by v príkrom rozpore s dôležitými záujmami štátnej služby, keby v služobnom pomere zotrval policajt, ktorý konal korupčne. Je potrebné podotknúť, že svedomité plnenie služobných povinností a dôsledné dodržiavanie služobnej disciplíny je základnou povinnosťou každého príslušníka PZ a zvlášť nadriadeného. Preto doterajšie kladné hodnotenia žalobcu nemôžu byť ospravedlnením pre tak závažné konanie, ktorého sa dopustil. Uvedené protiprávne konanie bolo žalobcovi podľa názoru žalovaného preukázané dôkazmi, ktoré boli získané a zadokumentované v zmysle § 238 zákona. Ide najmä o vlastné šetrenie nadriadeného žalobcu, ktorý ako dôkazy využil zápisnice o výsluchoch osôb na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci Bc. J. T., R. T., Mgr. M. M., G. P., L. S. a žalobcu ako účastníka konania. Nadriadený sa taktiež nahliadnutím oboznámil s vyšetrovacím spisom Úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia PZ ČVS: PPZ-38/BPK-S-2007 a využil zápisnice o výsluchoch svedkov R. Š., P. S., V.V., F. S., Ľ. S., J. G., P. G. st., P. G. ml., L. K. a P. M., zápisnicu o výsluchu žalobcu ako obvineného, prepisy z legálneho použitia ITP, z ktorých urobil výpisky. Žalovaný vychádzal z právneho stavu a skutkových okolností v čase prepustenia po tom, ako zadovážil v súlade s ustanovením § 238 zákona dôkazy svedčiace o protiprávnom konaní žalobcu. Žalovaný konštatoval, že aktívne plnenie uložených úloh policajtom je základnou služobnou povinnosťou každého policajta, a to počas celej doby príslušnosti k PZ, čo vyplýva priamo z ustanovenia § 48 ods. 3 zákona. Preto aktívne a svedomité plnenie uložených úloh nie je, ba dokonca ani nemôže byť ospravedlnením za protiprávne konanie spáchané žalobcom. Svoju profesionálnu anamnézu žalobca sám negoval svojím protiprávnym konaním. Zhodnotenie doterajších výsledkov služby žalobcu je v pôsobnosti príslušných služobných orgánov v rámci ich *práva na voľnú úvahu*. V ustanovení § 192 ods. 1 písm. e/ zákona nie sú obsiahnuté poľahčujúce hľadiská pre miernejšie posúdenie porušenia služobnej prísahy (viď právny názor NS SR sp. zn. 7 Sž 124/03, č.k. I Sžo 113/2008).

Zdôraznil, že požadované vlastnosti (čestnosť, statočnosť, disciplína a pripravenosť vynaložiť svoje sily na ochranu verejného poriadku a majetku občanov) sú základnými predpokladmi k výkonu služby v PZ. Každý príslušník PZ, ktorý tieto vlastnosti nemá a prejavuje sa v rozpore s nimi, hrubo poškodzuje dôveryhodnosť PZ. Konanie, ktorého sa dopustil žalobca, je v príkrom rozpore s obsahom služobnej prísahy policajta.

Žalovaný uviedol, že z predložených dôkazov vyplýva, že žalobca bol oboznámený aj s pokynom riaditeľa Krajského riaditeľstva PZ v Žiline č.p.: KRP-448/VO-2007 zo dňa 16.3.2007, podľa ktorého riaditeľ KR PZ v Žiline, ako nadriadený žalobcovi zakázal v pôsobnosti KR PZ v Žiline vybavovať prednostné vykonávanie evidenčných úkonov na okresných dopravných inšpektorátoch a oddeleniach dokladov odborov poriadkovej polície, okrem úkonov vybavovaných pre vlastnú osobu a blízke osoby (manžel, manželka, dieťa, rodič) po predchádzajúcej dohode s vedúcim pracovníkom konkrétneho pracoviska. Predmetným pokynom ďalej zakázal vybavovať uvedené úkony pre iné osoby s výnimkou súhlasu riaditeľa KR PZ alebo zástupcu riaditeľa KR PZ v Žiline.

Zo zadovážených dôkazov vyplýva, že žalobca, ktorý bol podriadeným riaditeľa KR PZ v Žiline, nerešpektoval jeho pokyn, ktorým sa zakazovalo vybavovať prednostne evidenčné úkony, pričom tieto úkony žalobca aj napriek uvedenému zákazmu zrealizoval. Podľa názoru žalovaného vykonanými dôkazmi bolo žalobcovi v dostatočnom rozsahu preukázané protiprávne konanie, ktorého sa dopustil, pričom zásada objektívnej pravdy bola v danom prípade dôsledne dodržaná. Na základe vyhodnotenia zadovážených dôkazov žalovaný dospel k záveru, že žalobca tým, že prijímal rôzne výhody od osôb, ktoré požadovali od neho vykonanie evidenčných úkonov spojených s motorovými vozidlami, práve aj s poukázaním na interné predpisy žalovaného zakazujúcimi vykonávanie evidenčných úkonov pre iné osoby, sa dopustil konania, ktoré je vo zvlášť hrubom rozpore so služobnou prísahou ako aj so služobnými povinnosťami žalobcu, pričom jeho ponechanie v služobnom pomere príslušníka PZ by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, zvlášť ak v PZ zastával riadiacu funkciu a nerešpektoval pokyn svojho nadriadeného. Poukázal tiež na skutočnosť, že v samostatnom personálnom konaní vedenom v súlade so zákonom sa zásady stanovené v trestnom konaní, ktoré podľa ustálenej súdnej praxe je odlišné, samostatné a nezávislé, ako je prezumpcia nevinu prípadne zásada in dubio pro reo neuplatňuje. Žalovaný uviedol, že zadovážil dostatočné množstvo dôkazov, ktoré boli vyhodnotené jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo neprospech žalobcu a dospel pritom k záveru, že žalobca sa dopustil konania zakladajúceho dôvod prepustenia zo služobného pomeru. Zdôraznil, že **hodnotenie vykonaných dôkazov je vecou správnej úvahy žalovaného**, ktorý posudzuje, či sa určitá skutočnosť má považovať za dokázanú, či vykonané dôkazy postačujú alebo je potrebné ešte vykonať ďalšie dôkazy a obstarat' ešte iné podklady pre rozhodnutie, pričom zhromaždenými dôkazmi bolo podľa názoru žalovaného

žalobcovi v dostatočnom rozsahu preukázané protiprávne konanie, ktorého sa dopustil. Napadnuté rozhodnutie o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka PZ podľa § 192 ods.1 písm. e/ zák.č. 73/1998 Z.z. bolo vydané po zadovážení a vyhodnotení dôkazov preukazujúcich žalobcovi protiprávne konanie, ktoré boli získané v súlade s právnymi predpismi. Žalovaný mal za to, že protiprávne konanie bolo žalobcovi v dostatočnom rozsahu preukázané a aj keď osoby, ktorých vyjadrenia sú súčasťou na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu, popreli, že žalobcovi niečo poskytli za vybavovanie evidenčných úkonov, v danom prípade podľa názoru žalovaného ide o účelové tvrdenia, pretože sami by sa vystavili trestnej zodpovednosti za poskytnutie úplatku. Uvedené osoby však potvrdili tú skutočnosť, že od žalobcu pri realizovaní evidenčných úkonov spojených s motorovými vozidlami na ODI v Čadci potrebovali minimálne zvýhodnenie v tom, že nemuseli čakať tak, ako ostatné osoby pri realizovaní evidenčných úkonov na tomto dopravnom inšpektoráte. Žalovaný mal za to, že v medziach zákona v súlade s povolenou voľnou úvahou (správne uváženie), v ktorej je nezastupiteľný, posúdil intenzitu porušenia služobnej prísahy a služobnej povinnosti žalobcu a v súlade so zákonom aj rozhodol o ďalšom zotrvaní žalobcu v služobnom pomere príslušníka PZ. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaný navrhol odvolaciemu súdu rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že žaloba sa zamieta.

Žalobca písomné vyjadrenie k odvolaniu žalovaného nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods.2 vety prvej O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 20. októbra 2010 (§ 156 ods.1 a ods.3 O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia /§ 250i ods.1 O.s.p./.

Podstatnou námietkou žalovaného správneho orgánu bola argumentácia, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe správneho uváženia.

V tomto smere odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že správne uváženie je súdom preskúmateľné v zmysle ustanovenia § 245 ods.2 O.s.p., podľa ktorého pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom.

Pri preskúvaní rozhodnutia, ktoré bolo vydané na základe voľnej úvahy, je povinnosťou súdu posúdiť, či rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk stanovených zákonom, ale z rozhodnutia musí byť tiež zrejmé, akými úvahami sa správny orgán riadil.

Odvolací súd zároveň konštatuje, že nie je povinnosťou prieskumného súdu nahradiť použité správne uváženie svojím vlastným. Súčasťou preskúmania súdu je i ***posúdenie, či správne uváženie je logickým vyústením riadneho hodnotenia skutkových zistení.***

Správny orgán totiž i pri voľnom uvážení nesmie nerešpektovať zákon, ako i prekračovať jeho medze, a tiež nesmie pri použití voľnej úvahy prejavovať svoju ľubovôľu. Rubom diskrečného oprávnenia správneho orgánu je povinnosť voľnú úvahu použiť a jej použitie zdôvodniť. V tomto smere v posudzovanej veci sú rozhodnutia správnych orgánov nepreskúmateľné, pretože z nich nie je jasné, ktoré skutočnosti považovali správne orgány oboch stupňov za rozhodujúce pre voľbu medzi naznačenými niekoľkými možnosťami, akými skutkovými a právnymi úvahami sa pritom riadili a či ich úvaha neporušuje pravidlá logického uvažovania. Tieto uvedené okolnosti pri preskúvaní rozhodnutia vydaného na základe voľnej úvahy, musí súd podrobiť svojej kognícii, aby mohol dospieť k záveru, či rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk stanovených zákonom. V zmysle uvedeného námietky žalovaného uvedené v odvolaní na vecnú správnosť rozhodnutia krajského súdu nemohli mať vplyv.

Keď teda krajský súd dospel k právnomu záveru, že preskúvaným rozhodnutím žalovaného správneho orgánu došlo k porušeniu zákona a chránených záujmov žalobcu, tento jeho názor považoval aj odvolací súd, z dôvodov uvedených vyššie, za správny. Správne orgány oboch stupňov si pre svoj záver - že žalobca svojím konaním porušil základné povinnosti príslušníka Policajného zboru, porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby - nezadovážili dostatok skutkových podkladov.

Odvolací súd po oboznámení sa s predloženým kompletným spisovým materiálom krajského súdu, vrátane administratívneho spisu žalovaného zistil, že dôvody uvádzané žalovaným nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Za tohto stavu vo veci Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu v súlade s ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods.1 O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní mal úspech, ich náhradu nepriznal z dôvodu ich neuplatnenia, resp. v súvislosti s odvolacím konaním mu žiadne trovy ani nevznikli.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **n i e j e** prípustný.

V Bratislave 20. októbra 2010

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská